

Tukseweg 108

13.00 en 14.00

Dit huis werd gebouwd door [Mozes \(Moos\) de Groot](#) en zijn zusters [Marianna](#) en [Margarita](#). Moos was onderwijzer aan school B. Toen Joodse ambtenaren werden ontslagen en Joodse kinderen niet meer naar de gewone scholen mochten, gaf Meester Moos hen les aan de eettafel in deze woning.

Moos moest zich in juli 1942 melden om te werken in [Kamp Conrad](#) bij Staphorst. In oktober 1942 werden de werkkampen voor Joodse mannen leeggehaald. Mozes de Groot was een van de Steenwijkers die vanuit Kamp Conrad op transport moest naar Westerbork. Voor zijn zussen Marianna en Margarita was het besef dat hun broer, met wie ze hun leven hadden gedeeld, richting de kampen in Oost-Europa zou gaan onverdraaglijk. Ze namen een onomkeerbaar besluit.

Niemand van hen kwam terug naar hun woonplaats. Voor hen liggen hier drie Stolpersteine.

Marion Grit, die ook onderwijzeres was in Steenwijk, vertelt over de Familie de Groot.

Meppelerweg 4

13.00 en 14.00

In deze woning woonden [Hein en Jo de Groot](#) samen met [Izak de Leeuw](#), de broer van Jo. Izak werd slachtoffer van de nazi's. In de stoep voor dit huis ligt voor hem een Stolperstein.

Jo en Hein overleefden de oorlog. Toen na de bevrijding de trieste balans werd opgemaakt bleek dat er behalve Hein niemand uit het gezin waarin Hein opgroeide meer in leven was. Wel overleefden twee oomzegggers, waaronder Clara de Groot die door Hein en Jo onder hun hoede werd genomen. Twee zussen van Jo overleefden en vier tantezegggers. Eén van hen was Betsy (Beckel) de Leeuw die de eerste jaren na de oorlog met haar man Jacques (Ja'kov) Adler en hun dochtertje Jacqueline (Jaël) ook onder dit dak woonde.

In 2019 verschenen de memoires van [Ja'akov Adler](#) waarin hij beschreef hoe Hein genoodzaakt was de kehillle Steenwijk te ontmantelen. Klaas de Jong, uitgever en een van de drie redacteurs van Adlers boek, is de spreker op dit adres.

Scholestraat 15

14.00 en 15.00

Al rond 1800 woonden in Steenwijk Joodse slagers. Hun beroep werd ook de achternaam voor de grote familie Slager. In dit pand werd het beroep door meerdere generaties uitgeoefend. Vader en zoon [Izak](#) en [Simon Slager](#) waren de laatsten tot zij in de nazomer van 1942 onderdoken.

De huidige bewoner Willem Boerma legt uit waarom er bij deze woning Stolpersteine liggen voor Izak en Simon, maar ook voor Simons vrouw [Nettie Slager-de Levie](#), die terugkeerde uit de kampen en hij vertelt hoe zij na de oorlog samen met haar drie dochters verder ging met haar leven.

Bovendien wordt het verhaal verteld over de Joden die uit hun huis werden gezet en op enkele adressen met andere Joden in één huis moesten wonen. [Jacob](#) en [Judith Slager-Spier](#) moesten in november 1942 hun huis in de Rozenstraat verlaten en trokken in deze woning. Ook [Salomon](#) en [Henriëtte de Lange-van Gelderen](#) uit de Irisstraat kwamen hier wonen. In maart 1943 kwam Izak vanaf zijn onderduikadres terug naar Steenwijk. Harma Prinsen kent hun verhalen uit overlevering en vertelt over hun noodlottige geschiedenis.